

اقدام نشریه فرانسوی نشان‌دهنده کینه استکبار با جهان اسلام است

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به این که پیامبر اسلام ﷺ مظہر انسان کامل است، گفت: اقدام این که نشریه بار دیگر عمق کینه استکبار با جهان اسلام را نشان داد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از مشهد مقدس، آیت‌الله اعرافی، ۲۱ شهریور در تجمع اعتراض آمیز طلاب و روحانیون مشهد مقدس و دیگر اقطار مردم، ضمن محکوم کردن اقدام ننگین ضدانسانی و ضایع توحیدی اهانت به ساخت قرآن کریم و پیامبر اعظم ﷺ، گفت: پیامبر بزرگ اسلام، الکوئی کاملاً برای بشریت است و ایشان از آغاز رسالت پیوسته در معرض هنکی کورلان بوده و هست و اقدام نشریه فرانسوی بار دیگر عمق کینه استکبار با جهان اسلام را نشان داد.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با بیان این که پیامبر اسلام ﷺ مظہر انسان کامل است، خاطرنشان کرد: مسلمانان در قبال مظہر انسان دن وظایعی دارند که این وظایف در قبال افرادی همچون پیامبر اسلام و روحانیان دینی همچو ترسنگین تراست که اولین وظیفه ما، ساخت نمادهای دین و مقاهم فقایی است.

وی در ادامه با اشاره به این که تجمع علمیه اقدامات آمیز دینی و روحانی و اقتصادی و عقلانی و باهدف حفظ ارزش‌های غرب با تکاکه مطلق انسانی و عقائدهای دین و مقاهم فقایی است، یادآور شد: دشمنان دین مبین اسلام بدانند که مسلمانان در پرتویهین به نمادهای الهی سکوت نخواهند کرد و با این‌گونه حرکت‌ها با تکیه بر عقل و مطلق برخود خواهند کرد.

متخلص به اخلاق نیاز داریم و حوزه‌های علمیه در این زمینه می‌توانند سیپاراه‌گشنا باشند.

حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی در ادامه با اشاره به نقش حوزه‌های علمیه در پاسخ‌گویی متطرق به سوالات مدنی، حقوقی و کیفری، گفت: پژوهش‌های سطح سه و چهار در حوزه‌های علمیه می‌تواند به عنوان، منابع تحقیقی برای دستگاه قضایی مدنظر قرار گیرد. بهترین پژوهش‌ها آن دسته از تحقیقات هستند که در دستگاه‌های قضایی، تقویتی و اجرایی کاربرد داشته باشند.

حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی با اشاره به این که اهانت صورت‌گرفته به برترین شخصیت جهان هستی، وجود مقدس پیامبر اعظم ﷺ بیان‌گر نهایت استیصال اهانت‌کنندگان است، گفت: این اقدام یک حرکت جاهلانه و بهمثابه سلب همه آزادی هاست. این خشونت نم، علیه آزادی بیان و علیه علاقتی پسر محسوب می‌شود؛ چراکه پیامبر اسلام ﷺ جلوه مقلاحتی شر است.

رئیس قوه قضائیه با اشاره به ضرورت محکومیت اقدام جاهلانه اهانت به ساخت مقدس پیامبر اکرم ﷺ، از سوی همه صاحبان خرد و اندیشه، حوزه‌ها و داشتگاه‌ها، گفت: ما این اقدام صورت‌گرفته را، طراحی شده از سوی یک اتفاق فرمان می‌دانیم که در یک سوی آن اقدامات اهانت آمیز در سوی و فرانسه است و در سوی دیگر، روابط صهیونیست‌ها با برخی کشورهای است که در ظاهر اسم اسلام را پیش می‌کشند.

رئیس قوه قضائیه در بخش پایانی سخنان خود، با اشاره به جهادی و اقتصادی بودن حوزه علمیه تهران، بیان داشت: من در دوره کاری خود در تهران، با مراکل و مدارس حوزه علمیه اشنا بودم. روایه طلیکی و اقلاقی گزی و کادرسازی در حوزه علمیه تهران بسیار ارزشمند است؛

هم چنین به نظری‌بنده می‌توان با احیای موقوفات حوزه‌های علمیه، بخش‌های قابل توجهی از نیازهای حوزه‌ها را برطرف کرد.

● حوزه علمیه تمام‌قامت در خدمت نظام اسلامی است

استاد رشد هم در این مراسم، بیان این که حدود ۱۵ هزار طلبه در استان تهران حضور دارند و همه سطوح دروس در حوزه علمیه استان تهران تدریس می‌شود، اظهار داشت: غالباً رشته فقه تحصیلی نیز، در این حوزه علمیه برقرار است.

غیر از این‌دانشمند شدن است؛ چون نهادمندی حوزه ویژه پایه از نهادمندی دارد و در شرایط نگهبانی که نظرات بر قانون‌گذاری به صورت قانونی و شرعاً دارند، مشاهده می‌کنیم.

رئیس شورای حوزه علمیه از نهادمندی شود و این از نهادمنه‌سازی روابط حوزه با نظام این است که طوری فرایندسازی و شبکه‌سازی و سرویس قرار گرفته و تولید معرفت در این‌دانشمند می‌کند. یعنی نهادمندی را در شرایط نگهبانی که حوزه علمیه ایجاد شده باشد، که همه سطوح این‌دانشمند می‌توانند پاسخ دهد که این‌دانشمند می‌تواند پاسخ دهد.

وی توجه به مسائل اجتماعی را نیاز حوزه‌های امروز دانست و اظهار داشت: عده‌ای از افراد شاخص و تحصیل‌کرده حوزه علمیه، محضر آیت‌الله‌اعظم سیستانی در نجف رسیدند و اینشان از دروس‌های این‌دانشمند می‌توانند که چه درسی در قم تدریس می‌شود، ایشان به این افاده فرموده بودند، موضوعات در حوزه‌های اسلامی می‌توانند پاسخ دهند و در این‌دانشمند می‌توانند این‌دانشمند را در قبال این‌دانشمند می‌توانند.

وی توجه به مسائل اجتماعی را نیاز حوزه‌های امروز دانست و اظهار داشت: عده‌ای از افراد شاخص و تحصیل‌کرده حوزه علمیه، محضر آیت‌الله‌اعظم سیستانی در نجف رسیدند و اینشان از دروس‌های این‌دانشمند می‌توانند که چه درسی در قم تدریس می‌شود، ایشان به این افاده فرموده بودند، موضوعات در حوزه‌های اسلامی می‌توانند پاسخ دهند و در این‌دانشمند می‌توانند این‌دانشمند را در قبال این‌دانشمند می‌توانند.

حجت‌الاسلام و المسلمین رستم نژاد یادآور شد: این فضای مجازی که برای آموزش دروس حوزه ایجاد شده است، در شرایط حاضر باید اصل قرار گیرد. در صورتی که فناوری ما توانست همه را در فضای مجازی متمنکر کند، این فضای مجازی و امتحانات قرار گیرد.

معاون امور این‌دانشمند، این بستر می‌تواند کمکی باید برای آموزش های حقیقی. حجت‌الاسلام و المسلمین رستم نژاد یادآور شد: تلویزیون اینترنتی و رادیو اکر تأسیس شود، این بستر می‌تواند کمکی باید برای آموزش های حقیقی.

حجت‌الاسلام و المسلمین رستم نژاد بیان کرد: اصل کار ما فضای مجازی بود و مان را مانند فضای مجازی حوزه ایجاد شده است، در این فضای مجازی همه غالب است می‌شود و متوان پیشتر روی امور تمرکز کرد. لذا کرمانا با تمام تلحیح‌ها، اسباب خیر فراوانی را ایجاد کرده است.

تأسیس تلویزیون اینترنتی حوزه را نیازمند رادیوی حجت‌الاسلام و المسلمین رستم نژاد یادآور شد: ما در حال حاضر حتماً به رادیوی حوزه نیازمند هستیم تا در شرایط کرونایی مکملی برای آموزش باشد.

حجت‌الاسلام و المسلمین رستم نژاد یادآور شد: این فضای مجازی که برای آموزش دروس حوزه ایجاد شده است، در این فضای مجازی همه غالب است می‌شود و متوان طرح تأسیس تلویزیون اینترنتی در حوزه علمیه ایجاد شده و در این طرح ساختار، برنامه‌ها، رویکرد، سیاست‌ها و دیگر جزئیات دیده شده است.

مسئول مکر رسانه و فضای مجازی حوزه ای علمیه با بیان

آیت‌الله العظمی سبحانی در پیامی به مناسب آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه تهران

مردم دین خود را ز منابر می‌گیرند؛

سخنرانان کامل و مؤثر در حوزه علمیه تربیت کنیم

به گزارش خبرگزاری حوزه ای علمیه کشور با پیام تصویری حضرت آیت‌الله سبحانی در سخنرانی آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه تهران، بیان‌گر نهایت اهمیت پیشتر داشته باشد

حضرت آیت‌الله رئیس سوای حوزه علمیه تهران، شیخ‌تری از اعضای شورای حوزه علمیه تهران

و ایوان ایام جمعه موقت تهران، ۱۹ شهریور مجموعه سچشممه تهران برگزار شد.

حضرت آیت‌الله سبحانی در سخنران خود به مناسب آغاز سال تحصیلی حوزه‌های علمیه تهران که به صورت ویدئوکنفرانس صورت گرفت، با اشاره به مفاد آیه مبارکه نفر، گفتند: اولین حوزه علمیه که بعد از رحلت رسول خدا شکل شد، مسجد مدنی بود که در آن جا علوم اسلامی تدریس می‌شد، افرادی آشنا می‌شدند و بعد از تبلیغ می‌رفتند؛ بالاخره امام باقر (ع) و امام صادق (ع) در زمان خودشان، کرسی خاصی داشتند و پای سخنان این دو حضور، شخصیت‌هایی می‌نشستند و مطالعی را آموختند و مشکلات را حل می‌کردند.

این مرتع تقلید با اشاره به تأسیس حوزه‌های علمیه در نقاط مختلف جهان، تصریح کردند: یکی از آن حوزه‌هایی که باید نام ببریم، تصریح کردند: این از آن حوزه‌هایی است که بحمد الله در یک‌صد سال اخیر، مبدأ آثار و پرکاری بود که کسی از برکات این حوزه، همین انقلاب اسلامی است که از آن بهره‌مند هستیم.

معظمه خطاب به طایب و استاید، ضمن اشاره به محدودیت‌های ایجاد شده به خاطر ویروس کرونا، جریان آسیب‌های ایجاد شده در سایه آن را باکوشش مضاung، ضروری دانستند و اظهار کردند: امروز در جهانی زندگی که کیمی که از این مسئله کلام را بدینایی زندگی می‌کنند، بگویند کلام را که در حقیقت دفاع از اسلام تشنیست و آنکه می‌تواند پاسخ بگویند، همین حوزه‌های علمیه از نظر دینی، این مسئله است که چه از نظر حکمت، فلسفة و کلام و چه از نظر دیگر، باید به این مسئله هم اهمیت بدهیم.

این مرتع تقلید افزون‌شده: در عین این که گروهی را برای اجهادهای ایجاد شده در سخنرانی می‌گردند، بگویند گروهی هم این مسئله را بر عهده بگیرند؛ یعنی کلام را که در حقیقت دفاع از اسلام است. بتوانند به خوبی بیاموزند و به دیگران هم درس بدهند.

حضرت آیت‌الله سبحانی یادآور شدند: ملاحظه کنید، در این جهانی که می‌گویند: جهان فرهنگ و علم است، در یک کشوری که ادعای فرهنگ می‌کند، قلن و را در سخنرانی می‌گویند: این فرهنگ و علم می‌تواند که این را برای اجهادهای ایجاد شده است. این این که گروهی را بر عهده بگیرند: یعنی این مسئله می‌تواند را که در حقیقت دفاع از اسلام است. برای حشمت مسلمانان این جنین جسارت می‌کنند. این برای مادرس است که کلام اهمیت دهد.

ایشان گفتند: مطلب دیگری که هست، این که امروز دین از طرق همین منابر است. منابر می‌تواند در مردم اخلاق و ایجاد دین کند. اگر واقعاً مصلحت کتاب که این در حقیقت آن سقطیم فود آورده، در برای حشمت مسلمانان این جنین جسارت می‌کنند. این برای مادرس است که کلام اهمیت دهد.

شخصیت‌هایی بسیاری در نظر گرفتند که از نظر تحصیلی به پای کمال رسیده اند. اگر واقعاً مصلحت می‌دانند، به حوزه علمیه تهران مهاجرت کنند و این حوزه را کمک کنند. این هم پیشنهادی از بنده است. امیدوارم انشاء الله سال تحصیلی ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۲ را به خوبی به پایان برسانیم و به طبقه اخلاقی و دینی خود در مسئله اموزش و تبلیغ عمل کنیم.

حوزه‌های علمیه برای دستگاه قضایی کاربردی

حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی هم در این مراسم، با تأکید بر این که همه زوایی‌زنگی انسان معاصر می‌تواند از قوه بهره‌مند باشد، نقش فقهاء، استاید و حوزه‌ها در پاسخ‌گویی به سوالات و شهادت و ارائه پژوهش و تحقیقات کاربردی را مورد توجه قرار داد. به مسئله متبادر تبلیغ این‌دانشمند که در بیان این‌دانشمند این‌دانشمند می‌تواند مطلب دیگری که هست، این که امروز دین از طرق همین منابر است. منابر می‌توانند در مردم اخلاق و ایجاد دین کند. اگر واقعاً مصلحت این‌دانشمند داشته باشد، که این در حقیقت آن سقطیم فود آورده، در این‌دانشمند می‌توانند این‌دانشمند را در شرایط کاربردی را برآورده باشند.

آیت‌الله حسینی بوشهری

حوزه‌های علمیه

هیچ‌گاه از عرصه علم و دانش خود را کنار نکشیدند

حوزه‌های علمیه، هیچ‌گاه از عرصه علم و دانش خود را کنار نکشیدند و در شرایط سخت و دشوار که زنگی عالمان و بزرگان ناشان می‌دادند، به ترتیب نقوص پرداختند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی حوزه، متن توصیه‌های آیت‌الله حسینی بوشهری عالی حوزه‌ای علمیه به نقض و طلاق

حضرت آیت‌الله سیستانی این‌دانشمند را در حقیقت این‌دانشمند داشتند و شاگردان را پرورش دادند، ما در

می‌دهد، به ترتیب نقوص پرداختند و شاگردان را راه نکردند. طول تاریخ علمیه ایامیزی پرگاری را داشتند و شاگردان را راه نکردند. در حقیقت عرصه علم و دانش را شاهد رسیدند.

انتظاری که ما از استاید مقدم می‌کردیم، این است که مشوق طلاق باشند؛ گزج شرایط درست و نیازی به حضور و غیاب به آن معنا نیست؛ چون عرصه علم و دانش خود را کنار نکشیدند.

اما در عین شرایط درست و نیازی به حضور و غیاب به آن معنا نیست؛ چون عرصه علم و دانش خود را کنار نکشیدند.

این می‌تواند این‌دانشمند را از دنیا خارج کند؛

این می‌تواند این‌دانشمند را از دنیا خ

معجم رجال
الحدیث و تفصیل
طبقات الگووه

کتاب «معجم رجال الحديث» اثر آیت‌الله العظمی سید ابوالقاسم خوبی است که به دلیل متاخر بودن آن از سایر جواوه و اصول رجالی و احاطه مؤلف بر نظرات علمای گذشته، از جماعتی و فایده کافی واقعی برخوردار نی باشد؛ به طوری که این کتاب، خواننده را از داشتن کتب دیگر رجالی مستغنى و مشکلات علمی راحل نماید.

• انگیزه مؤلف

خود مؤلف در مقدمه کتاب چنین می‌نویسد: «علم رجال در گذشته مورد توجه خاص علماً بوده و برای آن اهمیت ویژه‌ای قائل بودن، اما در زمان های اخیر پنان مورد بی‌توجهی قرار گرفته که کویا اجتهاد و استنباط احکام شرعیه اصلًا برآن وابسته نیست. بنابراین من تصمیم گرفتم کتابی جامع بنویسم که به اندازه کافی مزایای این علم را دربرداشته باشد وار خداوند طلب توفيق نمودم.

• روش مؤلف

این کتاب بر اساس روش متداول در معجم‌های لفظی، یعنی روش الفبای نوشته شد و مؤلف روات را بر اساس نام‌شان مرتب نموده و در ۲۳ جلد آورده است. ذیل نام هر راوی، نام‌های نیز آمدۀ تا اطلاعات مربوط به راوی و سیله‌های از نام‌های او قابل دسترسی باشد.

• خصوصیات کتاب

مؤلف، تمام مطالب کتابش را از منبع اصلی نقل کرده و به منقولات دیگران توجه ننموده است. در کتاب معرفی افاده‌تنها از یک نام از کتب اربعه نقل نموده و در صورت کثیر روابيات، روابيات همان دیگری که در روابيات برای آن راوی ذکر شده آمدۀ تا اطلاعات مربوط به راوی به سیله‌های از نام‌های او قابل دسترسی باشد.

• ترتیب مطالب

نویسنده در ابتدا مقدمه‌ای آورده و در آن از مزایای کتابش سخن رانده و سپس شش مقدمه‌آورده که موضوعاتی از قبیل نیاز به علم رجال، قطعیت کتب اربعه، عبارهای تشخیص و تاختت راوی مانند تصریح امام، توثیقات عame و اعتبار و ارزش آن‌ها، موارد توئیقات عame و رد حجیت آن‌ها، اصول اولیه رجال و مسائل دیگر در آن مطرح شد. تعداد روابات در این کتاب ۵۷۶ نفر می‌باشد که بعضی از آن‌ها تکراری و نام‌های متعدد یک راوی است.

• چاپ و نشر

کتاب «معجم رجال الحديث و تفصیل طبقات الرواوه» در ۲۳ جلد تنظیم و با راه مورد چاپ قرار گرفته است. تهیه و تنظیم: علی‌اکبرخشی

• آثار ماندگار

• معرفت هری

عقلانیت و وحیانیت بیشتر باخبر شد. «اُذ کان العقل هو القطب الذى عليه المدار و به يحتاج له الشواب و عليه العقاب»؛ احتجاج خدا و پنده در مدار عقل است، شواب دادن در مدار عقل است، عقاب کردن در مدار عقل است. اگر این عقل باشد قسمت مهم بودجه این سرزمین صرف آدمکشی نمی شود. شما کارخانه هایی که سه شیفته سرگرم ساخت اسلحه آدم کشی اند را بررسی کنید، قسمت مهم بودجه این سرزمین یعنی کره زمین و قسمت مهم بودجه ای که از جای دیگر به این سرزمین آمد، صرف آدمکشی می شود؛ سرس آن است که او خود را به جای خدا می بیند از هیچ جا کمک نمی گیرد. این که می بینید. معاذ الله. برخی ها به وجود مبارک پیغمبر (علیه و علی آلہ افضل صلوات المصلین) اهانت می کنند یا به قرآن اهانت می کنند، این کشورها باید بدانند که روی شاخه درخت نشستند و دارند ریشه آن را قطع می کنند. پیامبران آمدند جهان را را به عقل نزدیک کنند تا عاقلاته و موحدانه در کمال مسالمات و سلم نزدیگ کنند.

بنابراین نتیجه این که علمی که موضوع آن فعل و قول خداست علم دینی است. حوزه‌های علمیه درباره قول خدا سخن می‌گویند، دانشگاه‌ها درباره فعل خدا سخن می‌گویند، این علم می‌شود دینی است، آن‌گاه اخلاق را از همین جا می‌شود گرفت، می‌شود جهانی، الهیات را از همین جا می‌شود گرفت می‌شود جهانی، درمان کرونا و مانند کرونا را از همین جا می‌شود گرفت، می‌شود جهانی. یقیناً این عاملی دارد؛ یقیناً این علتنی دارد، یقیناً پیامدی دارد، یقیناً آثاری دارد، یقیناً راه دفع دارد، یقیناً راه دفاع دارد. هیچ ممکن نیست که خدا درد را بفرستد مگردو عامل برای درمان دارد. این تعبیر طبیف در قرآن کریم است که «إِنَّ مَعَ الْعُسْرٍ يُسْرًا» * ان مع العسریساً،^۸ این کلمه «يسراً» تکرار شده بدون «الف و لام»، کلمه «عسر» تکرار شده با «الف و لام». به تعبیر جناب ادیب نامی زمخشri در کشاف و سایر ادب‌ها می‌گویند وقتی این با «الف و لام» تکرار شد، دومی، اولی است، به «الف و لام» تکرار شد دومی دومی،

آن رئی - بی رئی - رئی اولی است. این «یسر» که بی «الف ولام» است، اولی اولی است. این «یسر» دوم غیر از «یسر» اولی است؛ تکرار شد، یعنی «یسر» دوم غیر از «یسر» اولی است؛ «عسر» که با «الف ولام» تکرار شد، یعنی «عسر» دوم عین «عسر» اول است؛ «إن مع العسرين سرا» إن مع العسر يسراً یعنی عسر که دوبار تکرار شد همان «عسر» اولی است، «یسر» که تکرار شد بدون «الف ولام» یعنی دوست غیر از اولی است؛ یعنی هر جایک دشواری هست دو برابر آن آسانی است، هر جایک بیماری هست دو برابر آن درمان است، هر جایک درد است دو برابر آن شفاء است.^۹

اما وقتی درباره زمین و زمان بحث می‌کنیم، درباره آیت الهی بحث می‌کنیم. در حوزه‌های علمیه اگر سخن از احلال و حرام است، درباره قول خداست و اگر دانشجویان و دانش پژوهان و اساتید دانشگاهی بحث می‌کنند درباره فعل خدا بحث می‌کنند.

بنابراین ضمنن کرامی داشت مقدم شما نخبگان،
اساتید، دانشواران و اندیشمندان دانشگاهی که درباره
اخلاق والهیات و بیماری‌های فرآگیرتلاش و کوشش
محققانه کردید، مخصوصاً در این ایام در خط مقدم
جبهه سلامت بودید از همه شما سپاسگزاریم و از ذات
اقدس الهی مستلت می‌کنیم به همه شما سلامت و
صحت و سرفرازی دنیا و آخرت مرحمت کنید! شما و
خانداناتان، شما و فرزندانتان، شما و دوستان، شما و
بیکاران علمی تان مورد عنايت و رضایت ذات اقدس
الهی باشید و بدی به سراغ شما نیاید «تنت به ناز
طبیبیان نیازمند میاد» و امیدواریم هرچه سریع تر و زودتر
این بیماری هم به دست شما بزرگواران و عزیزان ما و نور
چشممان این مملکت و افتخارات این مملکت درمان
شود که همه ما بیالیم که پژوهشگان ما توفیقی یافته‌نده که
این داروا را کشف کردند و این بیماری را برطرف کردند.
من مجدداً مقدم شما را کرامی می‌دارم. از بزرگواران دنیا
حق شناسی می‌کنیم. از همه بزرگواران و اندیشمندانی
که با ایراد مقال یا ارائه مقالت بروزن علمی این همایش
ونشست افزوond حق شناسی می‌کنیم. از ذات اقدس
الهی مستلت می‌کنیم، اجر همه اینها را با عنایت های
ویژه خود به عهده بگیرد و به اینها حسن عاقبت
مرحمت کنند. امیدواریم خدای سبحان نظام ما، رهبر
ما، مراجع ما، دانشگاه و حوزه‌های ما خدمت‌گزاران
ما و همه کسانی که در تأیید این نظام، تقویت نظام
تللاش و کوشش کردنده یا می‌کنند مورد عنایت قرار
بدهد. شهدای ما، شهید قاسم سلیمانی و سایر
عزیزان را مهمان سالار شهیدان (صلوات الله و سلامه
علیه) قرار بدهد که الان ما در کنار سفره عاشورای
حسینی (صلوات الله و سلامه علیه) قرار داریم.

۱. نهج البلاخه (صحبی صالح)، خطبه، ۱۸۶ ص.

۲. توحید، شیخ صدوق، ۳۵ ص.

۳. دیوان اشعار عطاء، غزل ۳۳۷؛ ز سرگشتنگی زیر چوگان چرخ *** چوگویی
دانای فراز افزار فروود.

۴. سوره فصلت، آیه ۵۳.

۵. مصباح المتهجد و سلاح المتبعد، ج، ۶۳ ص.

۶. دیوان سنتایی، قصیده شماره ۱۸۵.

۷. الکافی (اط. الاسلامیه)، ج، ۹ ص.

۸. سوره شرح، آیات ۵ و ۶.

۹. الکشاف عن حفاظ غرامض التنزیل، ج، ۴، ۷۷۱ ص.

علمی که موضوع آن فعل و قول خداست علم دینی است

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در پیامی به اولین همایش بین‌المللی اخلاق، الهیات و بلایای فراگیر^{۱۸}، اشهاریور که به همت دانشکده الهیات و ادیان دانشگاه شهید بهشتی و با حضور سخنرانی از ایران و چند کشور جهان برگزار گردید، بیان داشتند: علمی که موضوع آن فعل و قول خداست علم دینی است به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اسراء، متن کامل پیام این مرجع تقلید در ادامه می‌آید.

میگوییم که موضع علم باشد و دینی نباشد. هرچه که در آسمان و زمین است، هرچه در فلک و ملک است هرچه به نام جن و انس است، موجودی است مخلوق خدا «فِ الْأَرْضِ آيَاتُ الْمُوقَنِينَ»؛ آیات الهی اند، نشانه الهی اند. بحث در شان خدا، بحث در آیت خدا بحث در فعل خدا مثل بحث در قول خدا دینی است. در حوزه‌های علمیه می‌گویند خدا چنین گفت در دانشگاه‌ها آن سروزان عزیز ما می‌گویند خدا چنین کرد، آن اگر دینی تراز کار حوزه نباشد کم تراز کار حوزه نیست؛ چه بگوییم خدا چنین گفت چه بگوییم خدا چنین کرد. در جریان فعل معصوم آن جا می‌گویند قول معصوم، فعل معصوم، تقریر معصوم حجت است؛ چه بگوییم امام صادق علیه السلام چنین کرد و چه بگوییم امام صادق علیه السلام چنین فرمود، هردو دینی است.

یک؛ و کار خدا آیت خداست، دو؛ بحث در نشانه خدا دینی است، سه؛ پس ما علم غیر دینی در فضای طبیعی، تجربی، ریاضی و فلسفی دانشگاه نداریم، همه آن‌ها دینی است، در کتاب سفره دین نشسته‌ایم. چه این‌که در حوزه‌های علمیه‌ای اگر در حکمت نظری است که وابسته به قرآن و سنت اهل بیت علیهم السلام است، اگر در حکمت عملی است، به شرح ایضاً؛ یا «قال الله» است یا «قال رسول الله» است یا «قال امیر المؤمنین» است یا «قال الباقر و قال الصادق» علیهم أفضـلـ صـلـواتـ المصـلـيـنـ) است که این‌ها می‌شود دینی. این‌ها، هم اخلاقیات جهانی را تأمین می‌کنند، هم الهیات جهانی را تأمین می‌کنند، هم ادیان جهانی را تأمین می‌کنند و هم بدنبال آن رهاویدها و بلایهای فرآکیر را تأمین می‌کنند.

این موجود ضعیف که به نام «کرونا» است، آن بیش از هشت میلیارد را به دام انداخت، این یک ذره‌ای است که ذات اقدس الهی آن را خلق کرد. این مبادی پیدایش دارد، مبادی پرورش دارد، مبادی تغذیه دارد، مبادی گزندگی دارد. همه این مبادی را ممکن است ذات اقدس الهی عنایت کند به فکریک دانشمند ایرانی افاضه کند که این یک فخری شود برای ایران اسلامی، فخری شود برای جهان بشری کنونی، بدون این که منتی بر کسی بگذارد داروی درمان کننده این بیماری سهمگین را به جهان عرضه کند تا جان بشریت را نجات بدهد.

آن‌چه می‌تواند اخلاق را جهانی کند که جنگ جهانی اول و دوم به بار نیاید؛ مستحضری که در جنگ جهانی حداقل هفتاد میلیون کشته شدند بدون عقل، بدون شدن، هفتاد میلیون کشته شدند بدون عقل، بدون درایت! تکیه کردن به سلاح نتیجه آن جنگ جهانی است، حالا یا جنگ جهانی است یا جنگ نیابتی است که شما ملاحظه می‌کنید، تنها چیزی که جهان را حفظ می‌کند عقل است و عقل! مرحوم کلینی که از علمای بزرگ و بزرگوار جهان اسلام است او در کتاب شریف کافی یک مقدمه‌ای دارد این مقدمه پنج شیوه صفحه است آخرین سطر این است: «إذ كان العقل هو القطب الذي عليه المدار و به يحتاج وله الشواب و عليه العقاب»؛ فرمود قطب فرهنگی جهان عقل است. از بس در روایات تأمل کرد، تدبیر کرد، فحص کرد، بحث کرد، جدیت کرد هرچه بیشتر جدیت کرد از سر راه برمی‌دارد. یک دانشمند هر لحظه وقتی به عظمت خلقت خالق پی می‌برد خصوص و تواضع او بیشتر می‌شود، غریب‌الحظه که از جمله به علم می‌آید از نظر علمی، از جهالت عقل می‌آید از نظر حکمت عملی، از احتمال، مظننه، هم و خیال به جرم می‌آید از نظر عقل نظری، از تردید به عزم می‌آید از نظر عقل عملی، هرگونه تغییر و تحولی در زمان و نهاد انسان پیدا شود او خاضع ترو شاکر تراخواهد بود رسپاس خدا را برخود لازم می‌داند و اهل سجاده خواهد بود و دائمًا شکر می‌کند و هرگز نمی‌گوید که من آنم که فلان علم را کشف کردم، بلکه معتقد است خود این علم را ذات قدس الهی به وسیله یا بدون وسیله در زمان او و در نهاد و مستقر کرده است و آنچه که مانع جهانی شدن است و پنچه که مانع اتحاد جهانی است و آنچه که مانع وحدت ملت‌ها و ملل است، غور است. هر کس خیال کند که خودش چیزی را کشف کرده و در زمان و نهاد خود معاذ الله منکر میدا باشد این پدیده علمی و ابتکار را به خود اسناد دهد در حالی که خود لرزان است، به تفکرات خود اسناد دهد در حالی که تفکراتش زلزله زده‌اند و هر لحظه تغییر اذیریند، این نارواست «ما بنا من نعمه فمنک». ۵

یک حرف بسیار لطیفی حکیم سنایی دارد که اگر کسی خواهد به بارگاه الهی بگوید من آن هستم که فلان زحمت را کشیدم، فلان ابتکار را کردم، فلان اختیاع را کردم، فلان چیز را کشف کردم، با علم خود به بارگاه رفیع الهی بار ببرد، و باید بداند که همیشه اهل کارگاه است نه بارگاه و اگر خواست با خدای خود سخن بگوید نباید بگوید من آن هستم که این زحمات را کشیدم! روی گردآلود برسی او که بر درگاه او آبروی خود بربی گرآب روی خود بربی ۶ بنابراین اگر کسی خواست به بارگاه الهی بار باید بارگاهی فکر نکند، بارگاهی فکر کنند. بارگاهی که فکر کرده روی گردآلود می‌برد سوی او. «روی گردآلود برسی او» ۷ معنی به طرف او، چرا؟ «آبروی خود بربی گرآب روی خود بربی» اگر بگوید من این همه زحمت کشیدم، فوراً کسی گویند این‌ها را ماما به تودادیم.

بنابراین هیچ علمی در دانشگاه نیست؛ علم طبیعی به علم صناعی! ساختن ساختمان یک راه دیگر است، ساختن اتوبیل یک راه دیگری است، ساخت و ساز صنعت است، صنعت مع الواسطه به دین برمی‌گردد. ما از دریا و عمق دریا و آنچه که در نظام سپهی است زاین دونبیش هرچه انسان بحث می‌کند کار خداست،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم
«الحمد لله رب العالمين وصلى الله على جميع
الأباء والمرسلين وفاطمه الزهراء سيدة نساء العالمين
بهم نتولى ومن أدعائهم نتبراء إلى الله».
مقدم شما استايد، دانش وران واندیش مندان را گرامی
می داریم و از ذات اقدس الهی مستنلت می کنیم همه
اندیش وران کشورمان و اندیش وران سایر کشورها را به
آنچه حق است، آگاهی دهد و به آنچه صدق و عدل
است، تهافتة، عما عطا کند.

مقداری می تواند به این «این الف» را به مسیحیان عین ذات آن نیست چه کسی آفرید؟ اگر کسی بگوید «باء»، حکمت معالیمه می گوید که سؤال مراجواب ندادید! من که می گویم این «الف» که هستی آن عین ذات آن نیست آنرا چه کسی آفرید، شما گفتید «باء» که آن «باء» هم مثل خود «الف» است! من از «الف» تکان نمی خورم سلسله درست نمی کنم، می گویم چرا محور بحث در این همایش و نشست، اخلاق، الهیات و بلاهای فراگیر است. بحث هایی که قبل مطرح می شد به عنوان «علم دینی»، پاسخ گویی به این سه سؤال است؛ یعنی اخلاق را، الهیات را، حل بلاهای فراگیر و مانند آن را تحقیق و بررسی «علم دینی» پاسخ می دهد.

جواب مرا ندادید؟! «باء» هم که مثل «الف» است، «باء» هستی آن عین ذات آن نیست. سئوال مراجوای ندادید، نه اینکه سئوال را جواب دادید و ما نقل کلام در آن جواب می‌کنیم! لذا فرق حکمت متعالیه و حکمت مشاء و مانند آن این است که آن‌ها (حکمت مشاء) به دنبال تسلسل و ابطال چنین سلسله حرکت می‌کنند؛ اما حکمت متعالیه می‌گوید من همینجا ایستاده‌ام، سئوالم را باید جواب بدھید؛ این چیزی که هستی آن عین ذات آن نیست چه «الف» چه «باء» چه «جیم» چه «دال» و چه مانند آن، این راچه کسی آفرید؟ بنابراین اگر چیزی هستی آن عین ذات آن بود پدید آمد، حتماً یک سببی دارد که آن سبب، هستی آن عین ذات آن است؛ لذا هر موجودی بدون نیاز به تسلسل ابطال سلسله، آیت پروردگار است.

پس فلسفه کلی خدا را ثابت می‌کند و وقتی خدا را ثابت کرد، جهان می‌شود آیت الهی، وقتی آیت الهی شد هم دین ثابت می‌کند به نام خدا و هم آیت الهی ثابت می‌شود به نام جهان. هم بحث درباره خود خدا می‌شود دینی، هم بحث درباره تک تک ذرات ریزنظام سپهابی می‌شود دینی؛ زیرا اگر درباره موجود آسمانی محمولات برقرار است امتیاز بدھیم؛ اما حرف اول تمام تمایزهای یاد شده را موضوع علم به عهده دارد. موضوع علم اگر دینی بود، آن علم می‌شود دینی، موضوع آن علم اگر غیر دینی بود، آن علم می‌شود غیر دینی؛ این یک مطلب.

مطلوب دیگراین است که اصلاح‌دین در عالم هست یا نه، این را فلسفه کلی تأمین می‌کند و فلسفه کلی جهان بین است. اندام و قواه و قیافه فلسفه به کل جهان خود را جهان آنچه بود و آنچه آمد و آنچه هست، زیر پوشش دید عقلی فیلسوف است. این عقل مجرد آنقدر تواناست که هم درباره ازیت می‌اندیشد، هم درباره ابدیت فکر می‌کند، هم درباره مجموع ازل و ابد؛ یعنی سرمد فکر می‌کند. در فلسفه کلی و جهان بینی کلی، صحبت در این است که آیا خدا هست یا نیست؟ بعذار بررسی‌های دقیق و عمیق فلسفه کلی که موجود ممکن با اتفاق پدید نمی‌آید؛ یعنی بی‌سبب ممکن نیست چیزی پدید بیاید، نظام علی و معلولی ثابتی شود. نظام علی و معلولی که

بنایراین هیچ موجودی از موجودات عالم چه در آسمان و چه در زمین، چه در انسان و چه در فرشته، نیست که موضوع علم باشد و دینی نباشد. هرچه که در آسمان و زمین است، هرچه در فلک و ملک است، هرچه به نام جن و انس است، موجودی است مخلوق خدا «وفی الأرض آيات لملوقين»؛ آیات الهی اند، نشانه الهی اند. بحث در نشان خدا، بحث در آیت خدا، بحث در فعل خدا مثل بحث در قول خدا دینی است. در حوزه‌های علمیه می‌گویند خدا چنین گفت، در دانشگاه‌ها آن سورون عزیز ما می‌گویند خدا چنین کرد، آن اگر دینی تر از کار حوزه نباشد کمتر از کار حوزه نیست؛ چه بگوییم خدا چنین گفت چه بگوییم خدا چنین کرد. در جریان فعل معمصون آن جا می‌گویند قول معمصون، فعل معمصون، تغیر معمصون حجت است؛ چه بگوییم امام صادق علیه السلام چنین کرد و چه بگوییم امام صادق علیه السلام چنین فرمود،

هرو دینی است. دیگر شود چهار تایا بشود زوج یا بشود فرد، این چنین نیست. اگریک امری ذاتی شد، هرگز تغییرپذیر نیست. هستی این موجودات آسمانی و زمینی هیچ کدام ذاتی این ها نیست، و گرنه نه سابقه عدم داشتند و نه لاحقه عدم این ها را تحدید می کند. پس این ها سبب می خواهند. این بیان نورانی امیرالمؤمنین علیه السلام که در نهج البلاغه آمده است، تعبد نیست؛ بلکه ارشاد به حکم عقل است. تحلیل عقلی است که آن معلم به جهان آموخت «کل قائم فی سواه معلول». همین بیان نورانی در کلمات امام رضا علیه السلام آمده است که «کل قائم فی سواه معلول»^۲. منتها کلام نورانی امیربیان را در نهج البلاغه می بینیم، کلام امام رضا علیه السلام را در توحید صدوق علیه السلام می بینیم که چیزی که هستی او عین ذات او نیست، این اتفاق نیست، اتفاق هیچ نظمی را نمی پذیرد، هیچ زندگی را سامان نمی دهد، اتفاق یعنی بی جهت؛ بیماری بی جهت خوب شود، یا کسی بی جهت سبزشود یا موجودی خودبه خود بی جهت سبزشود، یا موجودی بی خود و خودبه خود از بین برود، نه فرازش به تعبیر شیخ عطار و نه فرودش، این از لطیف ترین تعبیرات جناب شیخ عطار است به عنوان فراز و فرود، نه فراز هیچ موجودی بی سبب است و نه فرود آن. پس اگرچیزی هستی آن عین ذات آن نبود، سبب می خواهد و اگر سبب آن هم مثل خود این مسبب، هستی آن عین ذات آن نبود، آن هم سبب می خواهد.

کاری که حکمت متعالیه کرد این بود و این هست که به دنبال ابطال سلسل نرفت؛ یعنی نگفت به این که ما نقل کلام در آن سبب می کنیم آن سبب اول را چه کسی آفرید؟ آن قبلی را چه کسی آفرید؟ تا سلسله

۱۰ انتشار مجموعه مقالات همایش بررسی اندیشه‌های علمی آیت‌الله‌العظمی سبحانی

مجموعه مقالات اولین همایش بررسی اندیشه‌های علمی این مرتع تقلید چاپ و منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مجموعه مقالات اولین همایش بررسی اندیشه‌های علمی حاضر مشتمل بر مجموعه مقالایی است که از میان مقالات رسیده به دیپرخانه همایش و پس از زیارت و سخن‌سازی از این راه ارتباطی جدی باشد. در حادث گرفتار نگرانی‌هایی برای ما به وجود می‌آید که چنان خواهای نیست.

رئیس دفتر مقام معظم رهبری در قم، با

بیان این که این نگاه نباید موجب پائیز شود، بلکه باید ما را برای رفع نگرانی‌تر غیب کند، اظهار نشود والا چنان‌باید حرف سیاسی را دهند.

اطهار نکرد: قران که از این مباحث دور نکند، همه

عنی خطر و آتش چنان‌جایی را جدی بگیرید، آن وقت های آن‌ها را پرمی‌کنند و این امر، کاملاً

اشتباه است.

حاجت‌الاسلام و المسلمین مملکی با

بیان این که بهترین الگو در این مورد، توجه

به زندگی علمای ائمّه‌گذار گذشته است

که بصیرت داشتند و نسبت به حادث

فروخته است و اگر هر کدام ۱۰۰ دقیقه فیلم

نگاه کرده باشند، در مجموع امیلیار و ۰۰

میلیون دقیقه افراد صرف دیدن فیلم کردن

و این در حالی است که جمعیت فعال و

شکست این نهضت‌ها، عدم بصیرت برخی

حوزه‌یوان و روحانیون در حمایت از هشتمت

در قم و روحانیت، دشنی به قم طمع کرده

میرسانان تغییر کنند. نیازی نیست روحانیت

در دعوهای سیاسی شرکت کند، ولی باید

روحانیت نسبت به این قبیل دعواها و حادث

بصیرت افزایی کند.

خان مقصومه ناطقی خمسه، ۱۹ شهریور در گفت‌وگو با

خبرگزار خبرگزاری حوزه در همدان، با اشاره به بگزاری جشنواره

ملی «علوم اسلامی و بلایای فراگیر»، گفت: جالش‌های زندگی

از ابتلاء‌های الهی به شمار می‌رond و بیماری کووید ۱۹ نیز نمونه

بارزی از این موارد در عصر حاضر است که تأثیرات مهم را بر

ساخته‌ای مختلف جایز شد.

وی بیان داشت: این آسیب و قتنی جدی

می‌شود که حوزه، نسبت به بحث ولایت فقهی

عقب نشینی کند و یکی از معیارهای حوزه

رواحیت از این است، فقهی که در حوزه تدریس

می‌شود، فقه حکومتی باشد.

حاجت‌الاسلام و المسلمین مملکی

عرابی با بیان این که یکی از رسالت‌های

هم نمایندگان امور اجتماعی و سیاسی

در استان‌ها، معنی الکوهایی چون

شهید پهشتیها و شهید طهری‌ها در

اطاعت‌پذیری از ولی فقیه است و ما امروز

نیاز به این که گونه‌گونگوها را برای جامعه و

طلاب داریم، گفت: امروز حوزه نیازمند به

طلای افلاطی است که مبنای دینی و ارزشی

را خوب پنهان و در راستای اهداف دین و

پیش‌نیازی از این است، فقهی که در حوزه تدریس

می‌شود، از اولیات فقهی کام بودن.

زین دفتر مقام معظم رهبری در قم افزو:

باید لاش کشم تا نظام حکومی که امام

را حل برای اجرای آن زحمت کشیده‌اند، احیا

و تقویت شود و باید از این اندیشه و نظام

حکومتی لحظه‌ای عقب نشینی کنیم

با بیان این که مسنه این‌گونه‌گونگوها

تبدیل به رشته درسی در حوزه شوند، گفت:

از جمله این موارد مشور برادری و حدت (در

باشد، کسی جرأت شبهه‌پردازی نخواهد

پاسخ به نامه شیخ محمدعلی انصاری) و

خواسته‌نامه شیعی ویروس کوتا نهانها باعث کاهش پذیرش

طلاب در سال جاری نشاند، بلکه با افزایش ۶ درصدی نسبت به

سال گذشته روزی‌روری دویم.

وی بیان این که ۵ هزار بانوی طلیبه فارغ‌التحصیل داریم،

افزو: در سال جاری بیش ۵ هزار بانوی طلیبه در ۵۰۰ مدرسه

علمیه کشور جذب شده‌اند.

در پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شد.

کanal هفته‌نامه افق حوزه

۱۱ در پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شد

کanal شورای عالی حوزه‌های علمیه در پیام‌رسان ایتا افتتاح و راه‌اندازی شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، بهمنظور اطلاع‌رسانی مناسب از برنامه و فعالیت‌ها، اطلاع از آخرین رویدادها و مصوبات،

ایجاد راه ارتباطی جهت تعامل و دریافت نظرات، پیشنهادات

و ایده‌ها، کanal شورای عالی حوزه‌های علمیه با پیگیری‌های

آیت‌الله حسینی بوشهری دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه در

پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است.

گفتنی است، علاوه بر امکان استفاده از نسخه تحت وب

این پیام‌رسان در رایانه، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پس از نصب

پیام‌رسان ایتا در گوشی خود، با جستجوی کanal «شورای عالی

حوزه‌های علمیه» دیپر شورای عالی حوزه‌های علمیه وارد

کanal شوند.

این پیام‌رسان ایتا راه‌اندازی شده است، علاوه بر این، علاقه‌مندان می‌توانند پ

الْقَوْلُ الْحَسِنُ يَثْرِي الْمَالَ وَيَنْمِي الرُّزْقَ وَيُبَيِّسُ فِي الْأَجَلِ وَيُجْبِي إِلَى الْأَهْلِ وَيُدْخِلُ الْجَنَّةَ.

کلام زیبا، مال و ثروت را زیاد می کند؛ روزی را افزایش می دهد؛ مرگ را به تأخیر می اندازد؛ آدمی را محبوب خانواده اش می سازد و او را وارد بهشت می کند.

وسائل الشیعه: ۵/۳۱

بدان که هیچ راهی در معارف الهیه پیموده نمی شود مگر آن که ایندا کند انسان از ظاهر شریعت، و تا انسان متادب به آداب شریعت حقه نشود، هیچ یک از اخلاق حسنیه از برای او به حقیقت پیدا نشود و ممکن نیست که نور معرفت الهی در قلب او جلوه کند و علم باطن و اسرار شریعت از برای او منکشف شود.

چهل حدیث/ص

- صاحب امتیاز: مکرر مدیریت حوزه های علمیه
- مدیر مسئول: سید مجید حسینی کوهساری
- سردیر: رضا غانمی عزیزی • با همکاری هیئت تحریریه
- تلفن: ۰۳۹۰-۵۰۷۸ • نمایش: ۰۳۹۰-۱۵۳۳ • متنوی پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
- نشان: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، بلاک ۱۵ • پایگاه اینترنتی: www.ofoghawzah.ir • info@ofoghawzah.ir
- امور هنری: سید امیر سجادی
- کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: کلبریز ۶۶۷۹۵۴۲

ای آفتاب زهرا عجل علی ظهورک
نهای شهر و صحراء، عجل علی ظهورک
گم گشته وجودی، هم غیب و هم شهودی
در دیده و دل ما، عجل علی ظهورک
بی تو غریب، قران، بی تو اسیر، عترت
بی تو علی است، تنها، عجل علی ظهورک
نه طاقتی نه صیری، تا چند بیت ابری؟
ای مهر عالم آرا عجل علی ظهورک
دیبا در انتظار است، خون قلب روزگار است
پا در ریاب بنما، عجل علی ظهورک
حیدر کند دعايت، زهرا زند صدایت
الغوث یابن زهرا عجل علی ظهورک
زخم به خون نشسته، پیشانی شکسته
دارند با تو نجوا، عجل علی ظهورک
خون دو دیده گوید، سست بریده گوید
بر انتقام بازآری عجل علی ظهورک
هم عمه های پریشان، هم جد توست عطشان
هم چشم ماست دریا، عجل علی ظهورک
بر میتمت نکاهی، از لطف گاه گاهی
ای چشم حق تعالی عجل علی ظهورک

حجت الاسلام والملیمن فلاحتی در جلسه با جمیع از طلاب همدانی که به صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد، گفت: یکی از موضوعاتی که در این جلسه بر اجرایی شد آن بسیار تأکید شده، لزم تغییراتی در آینینه نامه بر این نامه مجلس شورای اسلامی پارلمانی خواسته بتواند، در مجلس حوزه عالیه حضور پریشان شد. می خواسته بتواند، در مجلس شورای اسلامی حضور پیدا کند.

به گزارش خبرگزاری حوزه در همدان، حجت الاسلام احمد حسین فلاحتی، شهرپرورد در جلسه ای که در فضای مجازی با جمیع از طلاب همدانی که به صورت ویدئوکنفرانس برگزار شد، با اشاره به جلسه با مشاوران مدیر حوزه علمیه کشور در امور انتیات اسلامی، مجلس شورای اسلامی، خاطرنشان کرد: کی از موضوعاتی که در این جلسه بر اجرایی شد آن بسیار تأکید شد، لزم تغییراتی در آینینه نامه مجلس شورای اسلامی تا معافون پارلمانی خواسته بتواند در مجلس حضور پیدا کند.

وی مشکلات مالی را یکی از مشکلات اصلی در حوزه های علمیه دانست و گفت: یکی از اقداماتی که برای حل این مشکل می توان این انجام داد، این است که حوزه های علمیه را به عنوان مجموعه آموش عالی همانند سایر مجموعه های آموشی نه مجموعه هنرگی، در بودجه تعریف کنیم.

نماینده مردم همدان و فامینین در مجلس شورای اسلامی در ادامه، به تشرییف برخی از اقداماتی که برای حل این مشکل ماه گذشته در خصوص خوازه های علمیه به عنوان مجموعه آموش عالی همانند سایر مجموعه های آموشی نه مجموعه هنرگی، در بودجه تعریف کنیم.

نماینده مردم همدان و فامینین در مجلس شورای اسلامی در ماه گذشته در خصوص خوازه های علمیه به عنوان یک هدف پرداخت و گفت: همان طور که گفته شد، در این مدت به صورت جادی پیگیری قرار گرفت خوازه عالیه به عنوان یک نهاد آموشی با هدف ارتقاء جایگاه خوازه، در جذب بودجه بوده ایم و جلسات بسیاری تیز در این راستا برگزار شده است.

حجت الاسلام فلاحتی با بیان این که در دیداری که در دیدار با ائمه تقلیل امام ریس و مسئولان دارالعلوم شیرازی در خارج از این این انجام داد، این است که حوزه های علمیه را به عنوان مجموعه آموش عالی همانند سایر مجموعه های آموشی نه مجموعه هنرگی، در بودجه تعریف کنیم.

نماینده مردم همدان و فامینین در دیداری که در دیدار با زیرا نامه بر این نامه مجلس شورای اسلامی در این این انجام داد، این است که حوزه های علمیه را به عنوان مجموعه آموش عالی همانند سایر مجموعه های آموشی نه مجموعه هنرگی، در بودجه تعریف کنیم.

حجت الاسلام فلاحتی است، برگزاری جلسات هفتگی و مستمر با طلاب به صورت حضوری و در فضای مجازی با هدف برسی مشکلات طلاب و روحانیون و مدارس علمیه استان به صورت دقیق و جامع خبرداد.

گفتند این است، برگزاری جلسات هفتگی و مستمر با طلاب و استفاده از نظرات موجود و دیدار و گفت و گوچا چندین مجموعه حوزوی: از جمله رئیس مجمع نمایندگان طلاب، مجتمع نمایندگان طلاب همدانی مقیم قم و برگزاری نشست خبری در خبرگزاری رسمی خوازه، از دیگر اقداماتی بود که نماینده مردم و فامینین در این نشست مطرح کرد.

اشترک افق حوزه

۰۲۵ - ۳۲۹۰۰۵۳۶
۰۹۱۶۹۱۴۴۵۰

فعالیت های داده ای دینی موجبات عقب گرد را

بر لزوم ترجمه معارف اسلامی به زبان های دیگر و نیز تلاش برای یادگیری زبان های مختلف است.

فضای مجازی میسور راهبرد حضور

کردد.

مستمر و موثر در فضای مجازی

در این حوزه باید طبق قاعده میسور نشانش فضاد ساد در دنیای امروز بسیار فعال و افسار گشیخه عمل می کند و باید نیز با این که

نمی توانیم، نباید حضور خود را متفوق کنیم.

۱۷. این قاعده در مسائل اخلاقی هم

حاکم است و تا جایی که می توانیم، باید مردمان معارف اهل بیت لعلی بر مبنای

زمینه ام به معروف و نهی از منکر را فراموش کنیم. همان طور که از حضور روحانیان در هدایت و پیشگیری از گمراهی و اندیشه های فکری و اعتقادی مخطبین در فضای

فضاهای مختلف به ویژه فضای مجازی بهره برده اید، با قدرت پیشتری از این امکان اقدامات را باید به عنوان ذخیره ای برای این کسانی که تا حضور افراد دیندار در همه فضاهای ای از فناوری های نوین و تکنولوژی را متفوق کنند و این امکانات را با این این کسانی که در این میتوانند از فناوری های نوین و تکنولوژی را متفوق کنند.

۱۸. این قاعده در مسائل اخلاقی هم

حاکم است و تا جایی که می توانیم، باید مردمان معارف اهل بیت لعلی بر مبنای

زمینه ام به معروف و نهی از منکر را فراموش کنیم. همان طور که از حضور روحانیان در هدایت و پیشگیری از گمراهی و اندیشه های فکری و اعتقادی مخطبین در فضای

فضاهای مختلف به ویژه فضای مجازی بهره برده اید، با قدرت پیشتری از این امکان اقدامات را باید به عنوان ذخیره ای برای این کسانی که در این میتوانند از فناوری های نوین و تکنولوژی را متفوق کنند.

۱۹. این قاعده در فضای مجازی

ما تکنولوژی به قام معنا دفاع می کنیم، عده ای خیال نکنند

ما مخالف این تکنولوژی ها هستیم، منتهی تکنولوژی غربی

مانند آب گل آسود و غیره باشند. از این رو در رابطه با مسائل

اما وقی کل آسود و غیره باشند. از این رو از آنجا که غربی ها

در حوزه تکنولوژی پایین به مسائل اخلاق و فرهنگی نیستند، اما ما که

پایین بهستیم و خط قمزه های داریم، معتقدم که هر تکنولوژی باید پالایش شود.

ما از تکنولوژی به قام معنا دفاع می کنیم، عده ای خیال نکنند

ما مخالف این تکنولوژی ها هستیم، منتهی تکنولوژی غربی

مانند آب گل آسود و غیره باشند. از این رو در رابطه با مسائل

بنده بار، دانما در حال آلوه کردن فضای

مجازی هاستند و به واسطه سایت ها،

شیوه ها و حتی از طریق موبایل در حال

سپاهی بر افکار خودمان را قوی تر کنیم،

ما هم باید حکمت خودمان را قوی تر کنیم،

باید وارد میدان شویم و این اقدامات را

خنثی کنیم.

لزوم بهره گیری مناسب از فضای

مجازی؛ راهبرد حیاتی در مقابله با جنگ

نرم

هزجند بانیان فضای مجازی در خارج

از کشور بنای تخریب فرهنگ دینی می از

دارند، لیکن باید از این ایاری که می تواند

عامل هدایت یا ضلال خانواده ها باشد،

به تحوص صحیح استفاده کنیم.

۵. دشمن می خواهد با ایزارهای نوین

از پیروزی اسلامی و بیداری، لیکن از

آنچه که هیچ عصری در عصر کنونی مثل

فضای مجازی بر روی این نسل و مردم

وارد یک دیگر باز شد و می کردند.

۱۲. اطلاع رسانی سبب جذب هر چه

آن زمان که مسلمانان دارای نهضت

و اقلاب علمی بودیم، اروپایان قرون

وسط ایشان را طی می کردند.

۱۳. ما از تکنولوژی به تمام معنا دفاع

می کنیم، از این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد

می کنیم که این آمروره ای این طریق شاهد